

Кадри науковці
квітень-червень
1977
№ 11-22
1299.

п-938107

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН ЄДНАЙТЕСЯ!

За науковці кадри

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМУ ТА КОМІТЕТУ ЛКСМУ ОДЕСЬКОГО
ОРДЕНА ТРУДОВОГО ЧЕРВОНОГО ПРАПОРА ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
імені І. І. МЕЧНИКОВА

РІК ВИДАННЯ 43-й

№ 11 (1265)

1 КВІТНЯ, 1977 р.

Ціна 2 коп.

Сповідні
В НОМЕРІ:

- «ПРАВОФЛАНГОВІ». ДЕКАН ПРО СТУДЕНТКУ.
- ЗВІТ ПРО ПАРТІЙНІ ЗБОРИ.
- ДЕНЬ НАУКИ У КРАСНИХ ОКНАХ. РЕПОРТАЖ.
- ОГЛЯД-КОНКУРС СТІННІВОК.
- НАШІ ВИПУСКНИКИ — НАША ГОРДІСТІ
- КЛУБ ЛЮБИТЕЛІВ ПРИРОДИ.
- ТЕАТР І МИ.
- СПОРТИВНИЙ КОМЕНТАР.

Правофлангові

Ще з дитинства Оля Коуліна цікавилася географією. В шкільні роки була неодноразовим переможцем обласних і республіканських олімпіад юних географів. Закінчивши школу з золотою медаллю, у виборі майбутньої професії не вагалася: «Буду як батьки, вчителем. Викладатиму географію».

Зараз Оля вчиться на III курсі геолого-географічного факультету нашого університету. Відмінниця навчання. Бере активну участь в громадському житті: на попередніх курсах обиралась членом комсомольського бюро

курсу і факультету, зараз відповідає за роботу школи юних географів. Нещодавно відбулась обласна географічна олімпіада школярів, в організації якої Оля взяла активну участь.

...Швидко лине час. І незабаром здійсниться мрія дівчини. Вона прийде в клас і скаже: «Діти! Сьогодні ми розпочинаємо вивчати одну з найцікавіших наук — географію»...

І. ЗЕЛІНСЬКИЙ,
декан геолого-географічного факультету, доцент.
Фото Д. Шиліна.

ПРАЦЮВАТИ КРАЩЕ, З БІЛЬШОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ

З відкритих партійних зборів

Як ми уже повідомляли, 9 березня у великому актовому залі відбулися загальноуніверситетські відкриті партійні збори. Вони обговорили питання про підсумки роботи колективу університету у першому семестрі 1976/77 навчального року і завдання партійної організації.

З доповіддю на зборах виступив ректор університету професор В. В. СЕРДЮК.

— Перший семестр 1976/77 навчального року, — сказав доповідач, — пройшов в університеті з великим напруженням. Сільгоспроботи, що затягнулися, освоєння нового корпусу вимагали мобілізації зусиль усього колективу. Успішна організація і проведення учбової роботи на багатьох факультетах виявилася у більшій мірі, ніж будь-коли, залежно від роботи адмінгоспчастини, учбово-експериментальних майстерень, відділу постачання. В основному усі ці підрозділи зі своїми обов'язками впоралися. Проте, багато проблем ще залишилось, і головною з них є проблема нового корпусу.

По-перше, слід забезпечити три факультети, розміщені в ньому, постійним контролем з боку учбової частини. Необхідно постійно займатися покращенням інтер'єрів, оснащенням навчального процесу ТЗН, наведенням чистоти й порядку в корпусі. Адмінгоспчастині час уже, зрештою, вирішити проблему буфету в новому корпусі.

РЕЗУЛЬТАТИ ЗИМОВОЇ ЕКЗАМЕНАЦІЙНОЇ СЕСІЇ, ЩО ЗНАМЕНУЮТЬ СОБОЮ ПІДСУМОК НАШОЇ РОБОТИ У ЦІЛОМУ СЕМЕСТРІ, ХАРАКТЕРИЗУЮТЬСЯ ТАКИМИ ПОКАЗНИКАМИ.

Абсолютна успішність на денному відділенні досягла 93,6 процента. Нижче середньоуніверситетської вона залишається на геологічному відділенні геолого-географічного факультету — 91,5 процента, на фізичному 90,6 процента і на механіко-математичному факультеті — 87,8 процента.

Кількість відмінників зростає з 15,4 процента в 1975/76 навчальному році до 17% в нинішньому. Якість навчання зростає з 57,3 процента до 58,1 процента. Успішність членів КПРС становить 98,8 процентів. На вечірньому і заочному відділах успішність складала відповідно

85,8 процента і 89,1 процента.

Деканатам, партійним, профспілковим і комсомольським організаціям, групам контролю і аналізу якості учбового процесу слід тепер замислитися над підсумками зимової сесії, подбати про те, щоб якомога швидше нестигаючі студенти позбулися своїх боргів. Великий обсяг роботи і для університетської групи аналізу.

Далі професор В. В. Сердюк зупиняється на роботі підготовчого відділення, зазначивши, зокрема, що план набору в нинішньому учбовому році недовиконаний. Доповідач детально аналізує стан дисципліни студентів та викладачів і говорить про те, що у нас ще недостатньо використовуються усі засоби для того, щоб створити обстановку нетерпимості до порушників дисципліни.

Продовжуючи доповідь, професор В. В. Сердюк розповідає про досягнення в галузі наукової роботи. У нас зараз працює 55 докторів наук, 332 кандидати наук. За минулий рік захищено 17 кандидатських дисертацій, 51 особа скінчила аспірантуру, проте захистили або представили до захисту свої дисертації лише 56 процентів аспірантів. Це невисокий рівень, і за це нас справедливо критикували на Колегії Мінвузу УРСР.

Минулого року виконано 277 держбюджетних і госпдоговірних тем. Їх обсяг вимірюється 667 тисячами карбованців, а з госпдоговірних — 4 мільйонами 433 тисячами карбованців. Проте, з 277 тем лише результати 37 тем було впроваджено в практику. Незважаючи на труднощі, план було виконано, та проблема впровадження робіт у практику вимагає більших зусиль нашої наукової частини.

Наукові дослідження наших учених супроводжувалися великою кількістю публікацій, вони становлять за минулий рік 320 друкованих аркушів. Наші науковці зробили 121 доповідь на різних конференціях. На ВДНГ було представлено 3 наших експонати, отримано 22 авторських свідоцтва. Коротко зупинившись на студентській науковій роботі, доповідач переходить до аналізу роботи кафедр суспільних наук. У нас створені кабінети політекономії, наукового комунізму, історії КПРС. Фактично

усі кафедри суспільних наук мають оптимальні умови для плідної роботи. Проте, матеріально-технічна база на цих кафедрах використовується ще не на повну потужність.

Доповідач спиняється на господарчій роботі, зазначаючи, що вона залишається в центрі уваги і ректорату, і парткому. Робота ця — це тло, на якому відбувається уся інша діяльність. Нині робота адмінгоспчастини поліпшилася з приходом на посаду проректора І. Г. Рувоського. Однак роботи ще надзвичайно багато, і виконання її слід починати з суворого регламентації функціональних обов'язків працівників адмінгоспчастини.

Далі професор В. В. Сердюк коротко розповідає про роботу Колегії Мінвузу УРСР, яка проходила в нашому університеті. Ректор доводить до відома зборів недоліки, на які вказано у висновках по звітові ОДУ. Це значний ще відсів студентів, недостатня робота кафедр суспільних наук з комплексного використання сучасних технічних засобів навчання, невиконання плану прийому до аспірантури, плану розподілу молодих спеціалістів у школи.

Незважаючи на це, — продовжував професор В. В. Сердюк, — робота нашого університету, яка оцінювалась за 50 параметрами, була визнана доброю, і за шкалою оцінки діяльності університет наш посів ведуче місце. Ми отримали Грамоту Міністерства за успіхи, досягнуті у 1976 році.

Закінчуючи доповідь, професор В. В. Сердюк сказав: — Товариші! Ми розпочали другий семестр пам'ятаючи, що наближається велике свято — 60-річчя Великої Жовтневої соціалістичної революції. Колектив університету взяв на себе підвищені зобов'язання, котрі під силу нам. Але для цього треба не просто більше працювати. Треба в багатьох разів краще працювати. Кожен на своєму місці повинен оцінювати не лише об'єм, а й якість своєї роботи. Це відповідає духові п'ятирічки, в якій ми живемо. Треба виробляти нове ставлення до своїх обов'язків і в колі студентів, і в колі викладачів та співробітників.

Дозвольте висловити впевненість, що колектив нашого

(Продовження на 2-й стор.).

Репортёрська служба

XXXII ЗВІТНА НАУКОВА СЕСІЯ

З 24 по 26 березня у нашому університеті проходила XXXII звітна наукова сесія професорсько-викладацького складу за підсумками науково-дослідної роботи за 1976 рік.

Вступним словом пленарне засідання відкрив ректор університету професор В. В. Сердюк.

З великою увагою присут-

ні прослухали наукові доповіді «Фотоелектричні явища в напівпровідниках та їх практичне застосування» і «Актуальні проблеми марксистської прикладної соціології в світлі рішень XXV з'їзду КПРС», з якими виступили професор, доктор фізико-математичних наук В. В. Сердюк і доктор філософських наук І. М. Попова.

На засіданнях 13 секцій було заслухано близько 270 доповідей.

XXXII звітна наукова сесія професорсько-викладацького складу ОДУ стала яскравим свідченням того великого вкладу, який вносять науковці університету у виконання планів п'ятирічки.

ПРАЦЮВАТИ КРАЩЕ, З БІЛЬШОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ

З відкритих партійних зборів

(Продовження. Початок на 1-й стор.).

університету гідно виконає високі зобов'язання, які він узяв на честь 60-річчя Великого Жовтня і ті завдання, які поставив перед радянською вищою школою XXV з'їзд Комуністичної партії Радянського Союзу.

Збори переходять до обговорення доповіді. Слово надається доцентіві кафедри історії КПРС **В. В. СЕНЮШКІНУ**

— Хочу зупинитись на роботі колективу нашої кафедри, яка в основному складається з комуністів. У відповідності з рішеннями XXV з'їзду нашої партії у багатьох випадках заново написані тексти лекцій, передбачається, що ці тексти будуть використані як учбовий посібник для студентів.

В центрі уваги були питання підвищення рівня педагогічної майстерності.

На кафедрі регулярно працює методологічний семінар, на якому заслуховуються як теоретичні, так і методологічні доповіді, що сприяють підвищенню рівня педагогічної майстерності. Керує цим семінаром доцент **Я. М. Штернштейн**.

В першому семестрі кафедра підготувала і подала на всесоюзний конкурс 27 студентських наукових робіт.

Комуністи кафедри брали і беруть активну участь в пропаганді рішень XXV з'їзду КПРС. Жовтневого (1976 р.) пленуму ЦК КПРС і Постанови ЦК КПРС «Про 60-у річницю Великої Жовтневої соціалістичної революції». Чи всі питання вирішені? Ні. Ще є ряд невирішених проблем. Викладачам необхідно домогтися 100-процентного виконання плану науково-дослідної роботи, але головним чином підвищити якість досліджень. І щоб роботи вчених побачили світ, необхідно комуністам активізувати свою діяльність. І роботу над монографіями слід оживити.

Вирішення цих та інших питань допоможе кафедрі історії КПРС гідно зустріти велику подію в житті радянського народу — 60-річчя Великої Жовтневої соціалістичної революції.

На трибуні **В. М. ГРЕБЬОНКІН**, секретар партбюро мехмату

— На нашому факультеті є природні труднощі — наші викладачі дуже перевантажені. У нас велика кількість студентів — 25 процентів від числа тих, хто навчається в університеті на стационарі. Доводиться здійснювати контролюючі заходи, за допомогою яких викладачі перевіряють поточну успішність. Ці години в загальному навантаженні не враховуються. У нас велике прохання до керівництва університету — допомогти факультету кадрами вищої кваліфікації.

Як і всім, нашому факультету доводиться мати справи з учбовою практикою. Всім добре відомо, що таке звіти. Іноді викладачі бігають, як студенти в учбову частину, щоб відкорегувати всі папери, пов'язані із звітом. Це слід якось удосконалити.

Обчислювальної техніки у нас багато, та вона швидко старіє. 2—3 роки, і машини знімаються з виробництва. Ми недавно придбали машину, а вона вже знята з виробництва. Слід думати, щоб обчислювальна техніка поступала в найсучаснішому вигляді.

І останнє. Я проводив перевірку на IV курсі. Із 92 чоловік відсутніх було 6. Частіше слід перевіряти, щоб присутність студентів після свят була повнішою.

Слово надається декану фізичного факультету **М. М. ЧЕСНОВУ**

— В доповіді ректора відзначалось, що фізичний факультет по успішності займає передостаннє місце. Цей факт неприємний, та все пізнається у порівнянні. Успішність у нас на рівні 90,6 процента в зимову сесію і 92—93 — в літню сесію. Поки що нас це не турбує. Немає падінь, немає злетів, спостерігається зростання якості. Останнім часом більше стало добрих оцінок на V курсі. Висока успішність спостерігається з суспільних наук. Підвищилась успішність з аналітичної геометрії, на III курсі — з математичної фізики.

Добрі знання на екзаменах показали в цьому році студенти I курсу. Однак успішність ще низька, і тут нам слід щось робити.

Нам слід більшу кількість кращих студентів переводити на роботу за індивідуальним планом. Таким чином можна зменшити кількісний склад групи і посилити індивідуальну роботу з іншими.

Необхідно особливу увагу звернути на часті зміни викладачів, особливо по кафедрах суспільних наук, які працюють на факультеті. Є приклади частішої зміни викладачів і асистентів з математики. Зараз становище дещо покращилось.

Істотною проблемою є й те, що у нас не досить площ для організації учбових і наукових лабораторій. Незважаючи на те, що ми працюємо в новому приміщенні, все ж площі для нормальної роботи не вистачає. Факультет розміщується у 3 місцях. А площ не вистачає ще й тому, що затягується ремонт. Через те, що ремонт робиться неякісно, ремонтні роботи ідуть безперервно — увесь рік. Наприклад, ремонт, який було зроблено у вересні, влітку знову доведеться повторювати.

Від імені викладачів факультету запевняю всіх присутніх і керівництво університету, що ми будемо всіма засобами виправляти відзначені у доповіді недоліки в нашій роботі.

Слово має

В. І. КОМАРОВ, начальник військової кафедри

— У минулому семестрі партійна організація військової кафедри, виконуючи рішення XXV з'їзду КПРС і натхненна Постановою ЦК КПРС «Про 60-у річницю Великої Жовтневої соціалістичної революції», продовжила звертати основну увагу на поліпшення учбово-виховної роботи, підвищення рівня командирської і методичної підготовки викладацького складу, створення і вдосконалення учбово-матеріальної бази, підвищення відповідальності комуністів за навчання і виховання студентів та виконання функціональних обов'язків.

Партійна організація систематично розглядає і вирішує зловідомі і найбільш важливі питання життя і діяльності військової кафедри.

Є в нас і недоліки, та ми знаємо про них і намагаємось виправити. Найбільш слабким місцем є пропуски занять. Особливо погані справи з відвідуванням у пе-

редсвяткові дні і після свят. Я міг не піднімати це питання, якби від поганого відвідування не залежала успішність. Ми переконані, що на тих факультетах, де низьке відвідування, низька й успішність. Ось на історичному, хімічному і біологічному відвідування більше 90—92 проценти і успішність там в межах 92—95 процентів.

Про учбово-матеріальну базу. Зараз ми зіткнулись з таким питанням, як необхідність обладнання учбових класів, учбових кабінетів. В нас немає таких художніх кадрів, які б могли естетично це оформити. Те, що можуть зробити наші майстерні, робиться там довго, а за цей час наші замовлення старіють.

Колектив кафедри, включившись у підготовку до святкування 60-річчя Жовтневої революції, взяв на себе підвищені зобов'язання і з честю виконає їх.

Слово надається студентіві юридичного факультету **В. ЯНКОВСЬКОМУ**

— Наш факультет досяг певних успіхів. Комуністи домоглися великих показників. Успішність серед них складає 99,5 процента.

Слід сказати, що з переходом у новий корпус ми зіткнулись з цілим рядом труднощів. Так, на IV курсі 106 чоловік, а навчаються вони в аудиторії, де можуть знаходитись тільки 80 чоловік. При проведенні культурно-масових заходів ми знову таки зустрічаємось з цією перешкодою.

Хочу зупинитись на виховній роботі серед студентів. Тут, мені здається, потрібний індивідуальний підхід. Найважливіше у вихованні — лекція.

Деканату слід з першого ж дня виховувати у студента почуття відповідальності за відвідування лекцій, контролювати цей процес і застосовувати необхідні заходи.

Ще хочу сказати про школу молодого комуніста. Виховання молодих комуністів — це серйозна робота. Бувають випадки, коли лектори повторюють на засіданні школи те, що вони читали в лекціях. Така лекція стає нецікавою.

Діяльність колективу біологічного факультету, — сказала у своєму виступі доцент **І. Я. БОЧАРОВА**, — спрямована на подальше вдосконалення ідейно-виховної роботи у світлі рішень XXV з'їзду КПРС.

За результатами зимової сесії успішність студентів денного відділу у першому семестрі складає 96,1 процента, що в порівнянні з аналогічними показниками минулого року вище на 1 процент. Успішність на заочному і вечірньому відділеннях становить відповідно 91 і 89 процентів.

Підбиваючи підсумки сесії, ми вважаємо своїм основним завданням покращення учбово-виховної роботи на молодших курсах і на підготовчому відділенні. Парторганізація факультету нині бачить основне завдання у пошуку нових форм і методів навчання. Однією з форм підвищення якості підготовки спеціалістів є максимальна індивідуалізація процесу навчання.

Як показує досвід факультету, — веде далі доцент **І. Я. Бочарова**, — окрім консультацій у цьому відношенні важливу роль покликана

відіграти система НДРС, яку вмילו використовувати багато кафедр. Проте ця форма роботи на факультеті ще потребує значного покращення як в організаційному, так і в методичному плані.

Серйозної уваги ми надаємо громадсько-політичній практиці. Однак, практична сторона курсу викликає у нас певні труднощі, однією з яких є співпадання робочого часу в університеті і на місцях проходження ГПП.

Велику роботу у справі комуністичного виховання студентів проводив колектив кураторів. На полігодинах продовжується поглиблене вивчення матеріалів XXV з'їзду КПРС і наступних партійних документів.

Факультет готується до 60-річчя Великого Жовтня. Почався конкурс студентських академічних груп на честь цієї видатної події. Перед колективом стоять великі завдання по поліпшенню учбово-виховного процесу. Багато слід зробити для покращення виховної роботи в гуртожитках.

Колектив факультету докладе усіх зусиль для дострокового і якісного виконання взятих зобов'язань на честь 60-річчя Великого Жовтня.

Слово надається завідувачому підготовчим відділенням доцентіві **Ф. П. СМАГЛЕНКУ**

— Підготовче відділення, зазначив він, існує в університеті з 1970 року. За період з 1970 по 1975 р.р. було зараховано на відділення 890 осіб, а випущено 742, тобто 84 проценти.

Далі виступаючий наводить цифри, які характеризують результати набору й випуску слухачів у 1975 році і набору у 1976 році, відзначаючи, що і минулого, і позаминулого року мав місце недобір слухачів на спеціальності фізика, математика, хімія.

Вперше за 7 років підготовче відділення навчається в нормальних умовах, тобто в одному корпусі і в одну зміну. Слухачі мешкають в двох гуртожитках. Поліпшилася дисципліна і слухачів, і викладачів.

На учбовому процесі, зазначає далі доцент **Ф. П. Смагленко**, негативно відбивається заміна викладачів. Необхідно закріпити викладачів хоча б на 5 років. Виступаючий дає аналіз атестацій слухачів і зазначає, що, хоча атестації і справляють позитивний вплив на хід учбового процесу, останній слід покращувати. На порядку денному стоїть питання впровадження в учбовий процес ТЗН.

Далі завідувач підготовчим відділенням зупиняється на тій великій ідейно-політичній і виховній роботі, яку проводять серед слухачів куратори. Називаються кращі куратори: **Л. Г. Холоденко**, **Л. С. Бодрова**.

Слово надається секретареві партійного комітету доцентіві **Л. Х. КАЛУСТЬЯНУ**

— Шановні товариші! Підсумки ідейно-виховної роботи в минулому семестрі дають змогу зробити аналіз рівня учбової і виховної роботи в нашому університеті. В результаті роботи, проведеної факультетами, ректоратом, громадськими організаціями успішність підвищилась у порівнянні з минулим учбовим роком, а головне — підвищилась якість навчання. 58

процентів студентів вчаться на «добре» і «відмінно». Але це не повинно нас заспокоювати. І те, що ми посіли друге місце серед університетів республіки, зобов'язує нас ще краще працювати. Вимоги партії зобов'язують нас працювати з більшою віддачею, якісніше.

Слід посилити насамперед вимогливість. Завідуючі кафедрами мають бути більш вимогливими, адже треба аналізувати стан учбово-виховної роботи з кожної дисципліни і посилювати контроль за змістом учбового процесу.

У нас є цілий ряд резервів. 34600 годин пропусків студентами заняць без поважних причин. Це резерв. Тут ми повинні покращити роботу заступників деканів і громадських організацій. Треба створювати атмосферу нетерпимості до порушників дисципліни. В цьому авангардну роль повинні відіграти студенти-комуністи.

Значна частина студентів-комуністів вчиться на юридичному, історичному і геолого-географічному факультетах. Майже всі вони мешкають в гуртожитках. Але чомусь вони не допомагають студентам у покращенні роботи, не ведуть рішучої боротьби з порушниками порядку у гуртожитку. На це слід звернути увагу.

Слід більше втручатися у роботу гуртожитків. Я повинен піддати критиці роботу тов. **М. І. Маленка**. Слід з обслуговуючим персоналом гуртожитків більше працювати, виховувати його. Цей бік роботи вимагає розгляду з боку партійної організації адмінспецчастини.

Індивідуальну роботу зі студентами мають покращити наші куратори.

Центральний Комітет Компартії України ставить завдання підвищення рівня роботи кураторів.

Ми повинні вдосконалити роботу кураторів, надавати їм більшої допомоги і краще контролювати їхню роботу.

Слід звернути серйозну увагу на набір підготовчого відділення. Треба займатися цим питанням не з серпня чи вересня, а весь рік. Потрібна більша допомога підготовчому відділенню з боку деканів і кафедр.

Нас справедливо критикує Міністерство за недостатнє використання ТЗН. У нас навіть ті машини, які є в університеті, не повністю використовуються.

Нам слід посилити учбово-методичну роботу. Значний частині молодих викладачів треба подавати допомогу з боку завідувачів кафедрами і досвідчених викладачів.

Далі **Л. Х. Калустьян** торкається питань такти і етики у стосунках між викладачами і студентами; роботи кафедри російської мови для іноземних студентів; трудової дисципліни лаборантського складу; проблеми підбору працівників на погодинну роботу.

На закінчення секретар парткому доцент **Л. Х. Калустьян** висловив тверду впевненість у тому, що партійна організація, увесь колектив університету доможеться нових успіхів в учбовій і виховній роботі, постійно буде втілювати в життя рішення історичного XXV з'їзду КПРС і підготує ювілеві Великої Жовтня гідну зустріч.

З обговореного питання збори ухвалили відповідне рішення.

Розпочну з цифри 50. Саме стільки днів науки передбачають провести в районах Одещини соціалістичні зобов'язання, взяті колективом нашого університету на 1977-й рік, рік 60-річчя Великого Жовтня. Серед них особливе місце посідають виїзди так би мовити універсальних груп наших вчених у підшефні райони області.

Саме про таку форму роботи у недавній Постанові ЦК КПРС «Про підвищення ролі усної політичної агітації у виконанні рішень XXV

науково-практичних конференцій. Викладачі університету відвідують уроки вчителів, беруть участь у їх обговоренні, виступають з доповідями на науково-практичних конференціях. Відчуваємо ми і матеріальну допомогу. Так, скажімо, кафедри фізичного факультету передали школам району цінну апаратуру і устаткування для фізичних кабінетів.

— Що дає вчителям шкіл району участь ось у таких днях науки?
— Перш за все орієнтує

ву. Про це свідчить ось така масова явка вчителів.

А що стосується шефських зв'язків з ОДУ, то особисто я за 10 років не пам'ятаю випадку, щоб ректорат чи партком відмовили нам у чомусь. Я навіть не уявляю проведення подібного заходу без участі наших друзів з університету — чи то день науки, чи то семінар пропагандистів.

За все це велике спасибі університетові.

А тим часом в середній школі № 2 райцентру розпо-

Віра Олексівна Оржівська (Красноокнянська середня школа № 1) та Людмила Миколаївна Рибалко (Ставрівська середня школа). Вчителі російської мови та літератури.

— Віро Олексівно і Людмиле Миколаївно, яку лекцію Ви щойно прослухали?..
— Доцент Віктор Федорович Шишов розповів нам про важкі і спірні випадки російської орфографії і пунктуації. Крім того, що лекція була надзвичайно змістовною, нам сподобалося те, що

Огляд-конкурс стіннівок

Партійний комітет, ректорат, профком, комітет комсомолу університету та редакція газети «За наукові кадри»

ОГОЛОШУЮТЬ ОГЛЯД-КОНКУРС

факультетських стінних газет під девізом «60-річчя Великого Жовтня — гідну зустріч!».

При визначенні переможців конкурсу буде братися до уваги те, як стіннівки висвітлюють багатогранну роботу партійних, профспілкових, комсомольських організацій і деканатів факультетів по підвищенню ефективності і якості навчального процесу, по мобілізації колективів факультетів на підготовку гідної зустрічі 60-річчя Великої Жовтневої соціалістичної революції.

Стіннівки мають всебічно показувати життя нашого сучасника — радянського студента, його навчання, опанування марксистсько-ленінською теорією, його громадську роботу, естетичне виховання, побут.

Велике місце на сторінках газет мають посідати матеріали, пов'язані з творчою працею професорсько-викладацького складу.

На відміну від минулих років, нинішній огляд-конкурс проходимо у два етапи з визначенням переможців у кожному етапі.

Підсумки I етапу журі підіб'є до 5 травня — Дня преси.

Переможці II етапу будуть визначені напередодні 60-х роковин Великої Жовтневої соціалістичної революції.

Газети, котрі вийдуть наприкінці місяця, будуть нагороджені Грамотами і цінними подарунками.

Бажаємо успіху!

ЖЮРІ.

Ювілейний день науки

Репортаж з кількома інтерв'ю

з'їзду КПРС» сказано, що партійні організації, опираючись на вироблені партією традиції усної політичної агітації, знаходять її нові, більш ефективні форми і методи. І серед цих нових ефективних форм називаються, зокрема, виїзди на місця інформаційно-пропагандистських груп.

Красні Окни. Красноокнянський район. Наш підшефний район. Район, віддалений від наукових і культурних центрів. І ось оця віддаленість стала однією з причин, що спонукали наш університет обрати саме цей район для шефства.

На Красноокнянщині лише середніх шкіл вісім. П'ятнадцять восьмирічних. Тут працюють 486 учителів. Понад чотириста з них з'їхалися у понеділок, 28 березня, з усіх великих і малих, далеких і близьких сіл до райцентру на день науки, на зустріч з вченими Одеського університету.

Перед початком пленарного засідання беру інтерв'ю у завідуючого районним відділом народної освіти Леоніда Максимовича Мельничука.

— Леоніде Максимовичу! Коли зав'язалися шефські зв'язки Одеського університету і Красноокнянського району?

— Зараз минає рівно десять років з того часу, як вчені ОДУ вперше приїхали до нас. Оця потреба спілкування з вченими виникла у зв'язку з появою об'єктивних труднощів у процесі переходу школи на новий зміст навчання. В програмах з'явилися нові теми, опанування якими вимагало допомоги науковців. Щороку у нас буває в середньому по 20—30 вчених вашого університету.

— Зв'язки наші виражаються лише в проведенні днів науки чи ще в чомусь?

— Велику допомогу науковці подають нам у методичній роботі, у проведенні

їх у нових напрямках розвитку науки. А це значна допомога у підвищенні теоретичної підготовки учителів.

Починається пленарне засідання. Секретар Красноокнянського районного комітету партії Василь Іванович Крамчанинов запрошує гостей до президії і представляє їх учителям: професор В. А. Кухаренко, професор І. Н. Сулімов, професор С. В. Грінбарт, доцент Т. М. Козіна, доцент Ю. М. Шмандін, кандидат філологічних наук М. П. Стрельбицький.

Двадцять науковців університету і кілька студентів старших курсів — вихованців університетської Школи молодого лектора прибули до Красних Окон.

Першим на трибуну виходить керівник делегації доцент Д. І. Богуненко. Тема його лекції — «Міжнародне становище СРСР». Потім, доки на цьому ж таки пленарному засіданні доцент кафедри педагогіки Л. М. Васильєва і доцент кафедри психології Т. М. Козіна будуть читати лекції, присвячені психолого-педагогічним проблемам роботи учителя, Дмитро Ілліч виступить з своєю лекцією перед партійно-господарським активом району в райкомі партії.

Після закінчення пленарного засідання беру інтерв'ю у секретаря райкому партії В. І. Крамчанинова.

— Василю Івановичу, яка Ваша оцінка шефських зв'язків ОДУ і Красноокнянського району і, зокрема, ось таких днів науки?

— Користь таких заходів ні в кого не викликає сумні-

чались секційні засідання. Їх дев'ять: російської філології, української філології, фізики, математики, історії, правознавства, географії, хімії та біології, іноземних мов.

Встигаю побувати частково на засіданнях кількох секцій. Перша перерва. Ось біля вікна жваво обговорюють якусь проблему чи щось почуте на лекції двох вчителюк. Знайомимся. Прошу поділитися враженнями від лекції.

Коваль Надія Григорівна, вчителька математики Рима-рівської 8-річної школи. Паламарчук Лариса Григорівна, вчителька математики Красноокнянської середньої школи № 1.

— Знаходимося під сильним враженням лекції доцента Юрія Михайловича Шмандіна «Необхідні і достатні умови» в курсі математики». Це складна тема у шкільній програмі з математики, на яку щойно перейшли наші школи. Для багатьох, якщо не для всіх вчителів, вона і нова, і важка. Ті з нас, хто вже встиг побувати на курсах підвищення кваліфікації, майже не відчують труднощів, а от іншим вчителям нелегко доводитися. І ось Юрій Михайлович дуже дохідливо з'ясував усі складності, дав вичерпні відповіді на численні запитання наших колег. Однаково багато дала лекція і для молодих вчителів, і для вчителів старшого покоління. Всі ми дуже вдячні лекторові.

Наступна перерва дає мені нових співрозмовників. Ними виявилися:

вона найтіснішим чином пов'язана з нашою повсякденною роботою. Вчений пояснює нам утворення і напис окремих форм частин мови, зокрема числівників і прикметників. Дав методичні поради для морфологічного розбору частин мови. Наші конспекти збагатилися новими таблицями і схемами. Все це, звичайно, стане нам у великій пригоді. Вчителі всі дякують Вікторові Федоровичу і запрошують його й інших вчених університету частіше приїжджати.

І ще одне маленьке інтерв'ю. Людмила Миколаївна Орловська, директор Красноокнянської середньої школи № 2, дякуючи університетові за корисну справу, висловлює побажання проводити такі дні науки у два дні. Вчителям, каже вона, важко отак відразу сприйняти й засвоїти таку велику кількість нової інформації. При дводенній роботі такої проблеми не виникло б.

Що ж, думка директора школи цілком справедлива. І хоч проведення такого заходу протягом двох чи кількох днів потягне за собою певні труднощі, нам варто прислухатися до слів Л. М. Орловської.

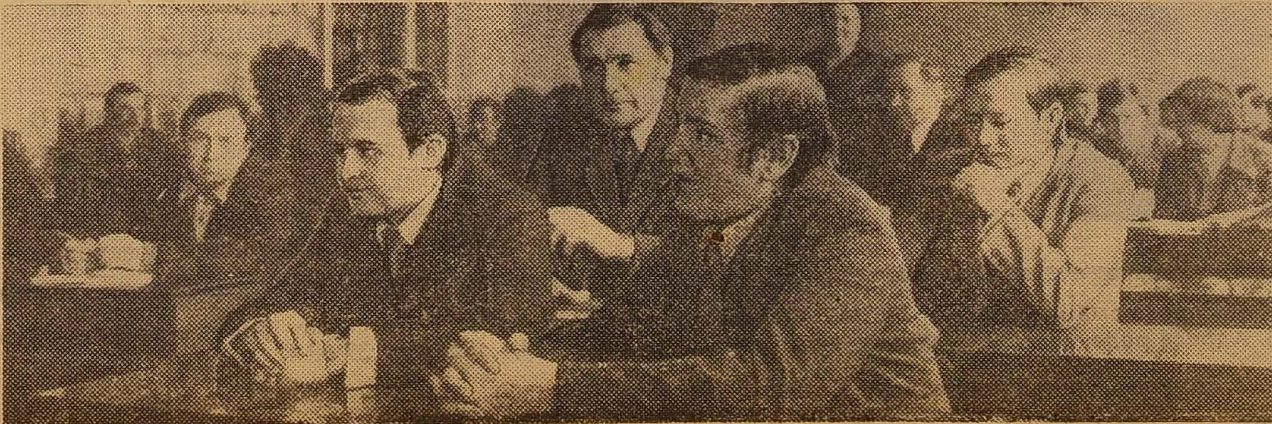
А що ж студенти? Майбутні географи В. Хомутов, Б. Кіржнер і Ю. Москаленко читали лекції з актуальних проблем міжнародного життя на підприємствах, в установах і колгоспах. Хлопці теж внесли свій вклад у загальну справу.

Лізно увечері червонобокий університетський автобус, за кермом якого сидів водій І. І. Черв'як, повертався до Одеси. В його салоні — жваві розмови. Враження у кожного з учасників дня науки на Красноокнянщині — незабутні.

В. ГОМІН,
наш спецкор.
Красні Окни — Одеса.

ЗУСТРІЧІ БЕЗ РОЗСТАВАНЬ

НАШІ ВИПУСКНИКИ — НАША ГОРДИСТІ!

Нещодавно на юридичному факультеті відбулася зустріч колишніх випускників факультету. З перших же хвилин у всіх з'явився піднесений настрій. Ще б пак! Адже у викладачів і студентів стільки фактів, новин... Та це була не звичайна зустріч, а дещо більше. На цей раз викладачі зустрілись з людьми, у виховання яких вклали чимало своєї праці і частку душі. Нинішні практичні працівники гадували ла-

леке, але вічно пам'ятне студентське життя.

Тверда життєва позиція і професійне уміння приходять не одразу, не самі по собі, а накопичуються всім досвідом життя. Це й підкреслював у своєму виступі проректор по учбовій роботі, завідуючий кафедрою трудового, земельного і колгоспного права доктор юридичних наук І. О. Серета.

Студенти добре знають колишнього випускника В. Д. Шерстюка, працелюбного, товариського. Та й зараз ро-

бота у нього спориться. Його розповідь про свою роботу, про труднощі, що виникають не могли не схвилювати присутніх.

Тут хочеться згадати про зв'язки з випускниками на факультеті. Бюро комсомолу факультету оформило стенд, на якому вивішені фотографії колишніх студентів, сфотографованих безпосередньо на своїх робочих місцях.

Із хвилюванням гадували випускники, що їм доводилось закладати фундамент нового корпусу, а один з організаторів цієї корисної зустрічі секретар парторганізації юрфаку старший викладач І. І. Каракаш пригадав навіть подробиці тих днів.

Працівник органів міліції В. І. Тростянецький сказав, що такі зустрічі у колі своїх колишніх і нових друзів дуже корисні, мобілізують на нові творчі звершення. І немає сумніву, що вони продовжуватимуться й далі.

А. РОМАНЧЕНКО,
студент I курсу юридичного факультету.
Фото С. Ужеського.

Коли оживає каміння

Просторі і багаті підземні кладові Кольського півострова. Та в музеї зібрані унікальні кольорові камені з усіх куточків нашої неосяжної Батьківщини. Це, мабуть, другий в Радянському Союзі відкритий музей, в якому не збирають тільки зразки мінералів, пород, руд, а тільки ті камені, що заслужили честь іменуватись кольоровими.

Цікава історія створення цього чудового музею. Приїхав в 1969 році у Мончегорськ геолог Володимир Миколайович Дав і став працювати старшим інженером відділу технології будівельних матеріалів Кольського філіалу Академії наук СРСР. За плечима у нього було вже велике ратне і трудове життя. Війну з фашистськими загарбниками він розпочав шістнадцятирічним хлопчиком у відомому Ленінградському комсомольському протиповітряному полку. Під час блокади був кілька разів поранений, відморозив ноги, а все ж до Берліна дійшов. Бойові подвиги комуніста Володимира Дава були відзначені орденами Вітчизняної війни, Червоної зірки, медалями.

Після війни він закінчив гірничий інститут. Артрозвідник став геологорозвідником. Був начальником партії в тресті кольорових металів, інженером вишукування кольорових металів у Казахстані, і, нарешті, — Кольський півострів. Тут, під низьким і холодним небом Заполяр'я знайшов він справу до душі, коли його хоббі і професія злилися. Щаслива пора творчості, пошуків і знахідок. Полярні дні і ночі, сповнені невтомною, натхненною працею. Скільки любові, енергії, ен-

тузіазму вклав він в організацію музею — свого любимого дитинства.

Мова йшла про здійснення великої програми виявлення нових видів каменів, впровадження їх у промисловість і побут, про пропаганду кольорового каменя. Потрібні були знання геології, історії, археології, економіки, естетики та багатьох інших наук. В. М. Дав продовжив славі традиції академіка А. С. Ферсмана і його сподвижників, які бачили в камені красу запашних квітів, неповторну гармонію. Але тоді, в роки перших п'ятирічок, було не до кольорових каменів на Кольській землі, крайні потрібні були нікель і мідь.

Давно діє у Ковдорі флогопітова шахта (це напівпрозора слюда зеленуватого або рожевого відтінку). Як відходи тут викидався темно-зелений діобсід. Слід було подивитись на нього і побачити в ньому дивну прикрасу, яка при певній обробці відіграє вигадливим золотистим відблиском.

Так само було виявлено своєрідний різновид польовошпатових порід — унакіти, в яких при обробці з'являється цінний, зелений малюнок на рожевому фоні. Очевидно коли-небудь на широкий ринок поладуть «кольські волюсатики», в яких просвічувана маса албіту пронизана фантастичною сіткою тонких голочок егірину.

Так поступово йшло відкриття все нових видів каме-

нів і багато робилось для їх впровадження. За ініціативою Володимира Миколайовича на Мончегорському комбінаті «Північнїкель» створено сувенірну дільницю. Її виробники користуються великим успіхом у туристів, населення півострова і далеко за його межами. Дійову консультативну допомогу надає він і керівникам мурманської місцевої промисловості, які упорядковують зараз роботу фабрики сувенірів.

Пропаганда кольорового каменя — справа життя Володимира Миколайовича. Хочеться як можна повніше зберегти для майбутніх поколінь дивну красу цього казкового краю, пробудженого і перетвореного великою партією комуністів. Із щасливим блиском в очах гаряче говорити він про нові знахідки каменів. А їх уже накопичено чимало.

Все починалось з однієї навіпнутої вітрини в його робочому кабінеті, в якій було виставлено кілька камінців. А тепер — це музей Кольського філіалу Академії наук СРСР, що став всесвітньо відомим. У десятках вітрин тут експонуються синій лазурит і рожевий родонит, сапфір, ізумруд, нефрит, бірюза, янтар, агати, вигадливі кварцити. І про кожен — хвилююча розповідь, легенди, пов'язані з історією Батьківщини, життям народу. А багато унікальних каменів не розкрили ще своєї тасмниці. Їхні властивості ретельно вивчаються. Кожен камінчик — не просто певна матеріальна цінність, а щось незмірно більше. Тут розкривається

естетична цінність каменя незалежно від його номінальної вартості. Головне не вартість, а краса каменя.

Тіснувато експозиціям у маленьких кімнатках. Далеко не всім експонатам, зібраним у цьому багатющому фонді, вистачило місця, щоб бути на видноті. Але маленький музей став одним із центрів патріотичного виховання. Кожен відвідання музею — це зустріч з природою і творчістю її вірних друзів. І не випадково у музейній книзі відгуків стільки теплих слів подяки та щирих побажань. Лейтмотив записів численних відвідувачів: «Низький уклін засновнику музею і екскурсоводу Володимирі Миколайовичу Даву!».

Виходячи з музею з почуттям зростаючої гордості за свою велику Батьківщину, багату такими дивними скарбами і прекрасними людьми, ентузіастами з винятковим даром оживляти, одушевляти речі, давати друге життя забутим каменям.

Суворий колись заполярний край неполоханих птахів і білої безмовності, названий Карамзіним «труною природи», неспізнано змінився. Димляться неподалік труби відомого «Північнїкеля», височать багатопверхові житлові масиви, а будиночок-музей стоїть суворий у своїй урочистості. Навколо тайгове різнотрав'я і низькорослі, зворушливі, чудові берізки.

И где еще найдешь такие Березы, как в моем краю!
Я б сдох, как пес, от
ностальгии
В любом кокосовом раю...

Я. ШТЕРНШТЕЙН,
доцент кафедри історії КПРС.

Багатий життєвий шлях за плечима у доцента кафедри історії КПРС Якова Мироновича Штернштейна. Оборона Одеси, Севастополя, Кавказу — ось віхи фронтової біографії військового журналіста Якова Звєздова (під цим псевдонімом друкувалися його матеріали в армійській пресі). І вже понад 30 років — викладацька діяльність в університеті.

Та й зараз Яків Миронович не пориває з журналістикою. Пропонуємо читачам його нарис з серії «По країні рідній».

Не то, что мните вы,
природа:
Не слепок, не бездушный лик;
В ней есть душа, в ней есть свобода,
В ней есть любовь, в ней есть язык...

Ви заходите до маленького, непримітного рудникового будиночка на околиці Мончегорська, відчиняєте вузькі двері і мимоволі зупиняєтесь вражені. Яка краса! Яка сліпуча, палка багатобарвність! Яке рідкісне багатство відтінків! Навіть на багатій визначними місцями, чудовими куточками природи Кольській землі цей музей кольорового каміння займає видатне місце. Тут у красивій тундрі (Мончегорськ у перекладі на російську мову — красиве місто) перед нами справді відкрився світ прекрасного.

ТЕАТР І МИ

КЛУБ «ІСКРА» ВИІЗНЕ ЗАСІДАННЯ В ГУРТОЖИТКУ № 5.

Актори Одеського музично-драматичного театру імені Жовтневої революції вже давно підтримують тісний зв'язок з студентами і викладачами філологічного факультету. Ще б пак! Хто ж як не філологи мають найглибше розуміти мистецтво і бути зацікавленими в його зростанні.

Перед філологами можна відверто висловитись, можна почути від них і критичне слово. Тому в зустрічах зацікавлені обидві сторони.

Цього разу в гості до студентів гуртожитку № 5 прийшли народні артисти Української РСР Лесь Устинович Луценко та Іван Йосипович Твердохліб, заслужений артист республіки Ми-

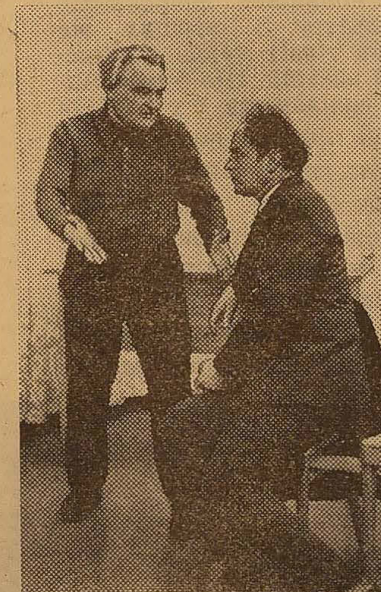
кола Йосипович Сльозка, артисти Анатолій Давиденко та Любов Гуріна.

Розмова була невимушеною і цікавою. Актори згадували, розповідали, ділилися враженнями, відповідали на запитання. Потім майстри сцени зіграли кілька уривків з нових вистав, які театр пропонує глядачам в цьому сезоні.

Не хотілося студентам прощатися з акторами. Та це не біда, адже вони запросили нас до театру. А від зустрічі ми одержали велике задоволення.

М. ЗАДОРОЖНИЙ,
студент І курсу філфаку,
слухач ШМЖ.

Фото Д. Шиліна.

Упевнена хода спартакіади

Продовжує свій впевнений крок університетська спартакіада. Змагання з більшості видів спорту вже закінчились, але попереду ще декілька видів, які дадуть остаточний результат. Якщо подивитись на таблицю змагань, можна побачити, що першість (як і в минулі роки) захопили спортсмени геофаку. Саме вони поки що мають найбільше призових місць. Недалеко від них мехматяни. Нещодавно вони посіли перше місце з боротьби самбо. Добре виступають історики, юристи, фізики. В аутсайдерах знову біофак, філфак, факультет РГФ. Але слід сказати, що спортсмени філфаку цього року виступають сильніше, ніж у минулі роки. Раніш були звичайними для філологів останні місця. З багатьох видів в минулі роки філфак і не виставляв команд, нині ж спортивна рада цього факультету (голова К. Пастух) вживає всіх можливих заходів для найкращого виступу в спартакіаді. В активі спортсменів філфаку 4 місце з шахів, 6 місце з шашок, 5 — з стрільби, 2 — з волейболу (дівчата), 4 — з боротьби самбо. Хоч ці результати посередні,

СПОРТ

все ж це — помітний крок вперед.

Крім спартакіади, спортсмени нашого університету готуються і вже виступають на міжвузівській першості. На жаль, минулорічні чемпіони з міні-футболу — спортсмени ОДУ — в цьому році на такому ж турнірі виступили вкрай невдало. Поразка (0:5) примусила розпрощатися з мрією про утримання високого звання чемпіона цього року. Але не слід пригнічуватись, адже збірна університету з футболу (тренер — О. Ф. Попичко) здобула перемогу на міжвузівській першості, а разом з тим і путівку на чемпіонат України серед вузів. Зараз наші футболісти ретельно тренуються і сподіваються на вдалий виступ. Що ж, побажаємо їм удачі.

Готуються до міжвузівської першості м. Одеси і гандбольні (чоловіча і жіноча) команди ОДУ. Нагадаю, що університетський гандбол дебютував восени 1976 року на першості вузів, але й перший виступ можна вважати вдалим — гандболісти ОДУ посіли місце в середині турнірної таблиці.

В одному з попередніх номерів нашої газети було вказано на погані умови для тренувань гандболістів. На сьогодні гандболісти тренуються регулярно в спортзалі, з'явилися розмітки гандбольного майданчика (яких раніше не було). Хороші умови створюють хороший настрій і прагнення до перемоги.

Л. ГОЛУБЕЦЬ,
наш спортивний оглядач.